

Arkivnr: 2015/9824-8
Saksbehandlar: Birthe Andersen Haugen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Utval for opplæring og helse		28.04.2016
Fylkesutvalet		19.05.2016

Nye Åsane videregående skole - som Vardeprosjekt

Samandrag

Hausten 2015 vart Hordaland fylkeskommune kontakta av Bergen næringsråd med førespurnad om at bygginga av Åsane vgs kunne gjerast til eit Vardeprosjekt, etter mal frå slike prosjekt som er gjennomført i Oslo. Kort fortalt er eit Vardeprosjekt eit større nybygg eller rehabilitering i offentleg regi der det vert stilt krav om at alle lærefag som deltek, skal ha med lærling. Vardeprosjekt kan og leggje til rette for utplassering av elevar og studentar.

Fylkesutvalet vedtok at det skulle vurderast om det er mogleg å realisere bygginga av Åsane vgs som eit Vardeprosjekt. Fylkesrådmannen orienterte fylkesutvalet om at ved vurderinga av om det er aktuelt med Vardeprosjekt, vil ein leggje til grunn at dei ulike prosessane inkludert bygging og tidspunkt for oppstart av skulen ikkje vert forseinka som følgje av Vardeprosjekt-deltaking. Vidare vil det og vere ein føresetnad at eit Vardeprosjekt ikkje fører til auka kostnader for skulebygget.

Forslag til innstilling

Nye Åsane vgs vert bygd etter prinsippa for eit Vardeprosjekt ved at det vert stilt krav om lærlingar i tråd med lærlingklausulen for offentlege kontraktar. Vidare skal det leggjast til rette for samarbeid med universitet og/eller høgskulesektoren for prosjekt innan energiøkonomisering.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Leidulf Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 12.04.2016

Fylkestinget vedtok 9. juni 2015 i sak 48/15 – Fagtilbodet ved dei vidaregåande skulane i Åsane. Nye Åsane vidaregåande skole (Nye Åsane vgs) vert dimensjonert for totalt 1085 elevar. Skulen skal tilby utdanningsprogramma elektrofag (EL), helse- og oppvekstfag (HO), idrettsfag (ID), restaurant og matfag (RM), teknikk og industriell produksjon (TIP), Service og samferdsel (SS), påbygg (PÅ), innføringskurs for minoritetsspråklege og tilrettelagt opplæring. I tillegg skal skulen drive vaksenopplæring, opplæring innan kriminalomsorga og lærlingopplæring.

I pkt 3 i vedtaket står det mellom anna at Nye Åsane vgs skal spegle ei framtidsretta satsing på yrkesfag og stå fram som eit signalbygg for yrkesfaga. Eit opplæringsssenter for byggfag skal inkluderast i den vidare planlegginga av skulen.

Med utgangspunkt i nemnde vedtak starta programmeringsarbeidet for Nye Åsane vgs opp. Etter planen vert framlegg til romprogram/skisseprosjekt for Nye Åsane vgs lagt fram i juni. Når romprogrammet er vedteke, vil ein hente inn pris på byggearbeidet.

Hausten 2015 vart Hordaland fylkeskommune kontakta av Bergen næringsråd med førespurnad om at bygginga av Åsane vgs kunne gjerast til eit Vardeprosjekt, etter mal frå slike prosjekt som er gjennomført i Oslo. Både Munchmuseet og Haugenstua skole er bygd som Vardeprosjekt.

Bergen næringsråd orienterte fylkesutvalet i september 2015 om kva eit Vardeprosjekt ville vere.

29. oktober i sak 163/15 orienterte Fylkesrådmannen fylkesutvalet om at ein vil greie ut om det er mogleg å gjere Nye Åsane vidaregåande skole til eit Vardeprosjekt. Ved vurderinga av om det er aktuelt med Vardeprosjekt, vil fylkesrådmannen leggje til grunn at dei ulike prosessane inkludert bygging og tidspunkt for oppstart av skulen ikkje vert forseinka som følgje av Vardeprosjekt-deltaking. Vidare vil det og vere ein føresetnad at eit Vardeprosjekt ikkje fører til auka kostnader for skulebygget.

Om Vardeprosjekt

Kort fortalt er eit Vardeprosjekt eit større nybygg eller rehabilitering i offentleg regi der det vert stilt krav om at alle lærefag som deltek skal ha med lærling. Vardeprosjekt kan og leggje til rette for utplassering av elevar og studentar.

Målet er at eit Vardeprosjekt skal fremje rekrutteringa til yrkesfaga. På denne måten vil ein syte for ettervekst av gode handverkarar med naudsynt kompetanse. Prosjektet vil og gje grunnlag for kvalitet og kompetanse på byggeplassen, og byggeplassen vert lagt betre til rette for opplæring. Vidare vil eit Vardeprosjekt kunne leggje til rette for fleire lærebedrifter og dermed fleire læreplassar.

Som omtala ovanfor, står det mellom anna i vedtaket at fagtilbod ved Nye Åsane vgs skal spegle ei framtidsretta satsing på yrkesfag og stå fram som eit signalbygg for yrkesfaga¹⁾. Eit opplæringsssenter for byggfag skal inkluderast i den vidare planlegginga av skulen. Med dette er det sendt sterke signal om at ein ønskjer at den nye skulen i Åsane skal bidra til å styrke yrkesfaga i regionen ved å sikre god kompetanse i yrkesfaga og ved god tilrettelegging for samhandling mellom skule og opplæringskontor og bedrifter.

Argumenta for eit Vardeprosjekt og for at Nye Åsane vgs skal vere eit signalbygg, er samanfallande. Det som skil dei to prosjekta, er at Vardeprosjektet går i byggjeperioden, medan signalbygg er retta mot bruk av skulen etter at den er ferdig bygd.

Lærlingklausulen i offentlege kontraktar

Fylkesutvalet vart 24. februar 2016 i sak 43/16 orientert om rutine for bruk av lærlingklausulen i HFK sine kontraktar. Lærlingklausulen er teken inn i forskrift om offentlege anskaffelser §3-11 (3):
«For arbeid som skal utføres i Norge, kan oppdragsgiver sette som betingelse for gjennomføringen av kontrakten at leverandøren skal være tilknyttet en offentlig godkjent lærlingordning. Oppdragsgiver skal da også kreve at det benyttes lærlinger på den konkrete kontrakten. Slike betingelser kan likevel kun settes dersom det er et klart definert behov for lærlingplasser i den aktuelle bransje.»

Det er altså no slik at om ein krev at leverandøren er tilknytt ei offentleg godkjent lærlingordning, må ein også krevje at det vert nytta lærling på den aktuelle kontrakten. Føresetnaden er då at det er eit «klart definert behov for lærlingplassar» i bransjen. Dette gjeld berre førebels. Lærlingklausulen vil bli tatt inn i lova sommaren 2016, og det vil bli utarbeidd ei eiga forskrift med nærmare regulering av bruk av lærlingar i offentlege kontraktar.

Innkjøpsseksjonen ønskjer likevel å bidra til å sikre god bruk av lærlingklausulen fram til endringane er på plass. Det inneber at fylkesrådmannen tilrår ei positiv innstilling til å ta med krav til lærling, ei vid forståing av kva som ligg i formuleringa «klart definert behov for lærlingplassar» og ein tett dialog med fagopplæring.

Innføring av lærlingklausul vil føre til at det i større grad vert stilt krav om at bedrifter må kunne dokumentere utstrakt bruk av lærlingar for å få kontrakt på bygging av offentlege bygg. På dette viset kan ein seie at noko av grunnlaget for å lage nokre bygg til Vardeprosjekt, fell bort.

Nye Åsane vgs som Signalbygg/Vardeprosjekt

Nye Åsane vgs skal spegle ei framtidsretta satsing på yrkesfag og stå fram som eit signalbygg for yrkesfaga. Det er naturleg å tenkje at dette arbeidet startar opp allereie ved bygginga av skulen, slik at signalbyggbegrepet vert utvida til også å gjelde byggeperioden.

Nye Åsane vgs skal få miljøsertifisering etter BREEAM. BREEAM er eit miljøklassifiseringsverktøy for bygningar. Formålet er å motivere til berekraftig design og bygging gjennom heile byggeprosjektet, frå tidleg fase til overlevert bygg. BREEAM har vist seg å være eit effektivt verktøy for å samordne dei ulike aktørane i eit byggeprosjekt og integrere berekraftig tenking i alle ledd.

I eit slikt perspektiv kan det vere aktuelt å involvere studentar frå universitets- og høgskulemiljøa i prosjekt knytt til ulike energiløysingar for bygget.

Åsane vgs har i dag svært dårlege lokale. Skulen har mange avdelingar spreidd rundt i bydelen. Det er viktig for skulen og lokalsamfunnet at den nye skulen vert ferdigstilt snarast mogleg. Det er trong for å gjennomføre fleire store byggeprosjekt innan opplæringsektoren i åra framover. Den fylkeskommunale økonomien er stram. Eit Vardeprosjekt ved Nye Åsane vgs må ikkje forseinka bygginga av skulen, og det må heller ikkje medføre auka byggkostnader.

¹⁾Basert på argumentasjonen for eit signalbygg i Åsane legg Fylkesrådmannen til grunn at ein med signalbygg har meint funksjon og innhald og ikkje form, slik definisjonen av ordet signalbygg tilseier.